

Jarosław Rzepa

minister aktywów państwowych

Interpelacja nr 5283

Interpelacja w sprawie sposobu doręczania pakietów wyborczych

Szczecin 27.04.2020r.

Interpelacja poselska w przedmiocie szczegółowych zasad doręczania pakietów wyborczych w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020r.

Działając na podstawie art. 115 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 14 ust. 1 pkt. 7 ustawy z dnia 9 maja 1996r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz.U. 1996r. nr 73, poz. 350), a także art. 192 ust. 1 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. 1992 nr 26, poz. 185 ze zm.), składam niniejszą interpelację w przedmiocie szczegółowych zasad doręczania pakietów wyborczych w wyborach na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020r.

Stan faktyczny

W związku z trwającą w Polsce epidemią choroby COVID-19, wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2, wybory na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej mają zostać przeprowadzone w formie korespondencyjnej. Podstawą prawną takiego przeprowadzenia elekcji Prezydenta RP ma być ustawa z dnia 6 kwietnia 2020r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (druk Sejmowy nr 328 Sejmu IX kadencji – zwana dalej: specustawą), która obecnie jest procedowana w Senacie.

Zgodnie z tym aktem prawnym (art. 6 ust. 1 pkt. 1) sposób doręczania pakietów wyborczych określić ma - w drodze rozporządzenia - Minister właściwy do spraw aktywów państwowych. Specustawa nie zawiera jednak żadnych dokładnych wytycznych (nawet minimalnych), wedle których ma odbywać się takie doręczenie. Nie wiadomo zatem, czy pakiety będą wyborcom doręczane osobiście i czy wyborca taki będzie musiał pokwitować odbiór pakietu; czy też

zostaną one po prostu wrzucone do skrzynki pocztowej (jak np. pakiety reklamowe). Nie jest także do końca jasne, jak pracownicy operatora wyznaczonego (w myśl art. 3 ust. 1 specustawy) mają postąpić w sytuacji, w której nie zastaną odbiorcy w domu. Czy wówczas pakiet wyborczy ma podlegać procedurze awizowania?

Szczególne wątpliwości, co do sposobu doręczeń pakietów wyborczych, wywołuje sytuacja osób nie posiadających meldunku, bezdomnych lub zamieszkujących nieruchomości położone na Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Osoby takie najczęściej nie mają stałego adresu do doręczeń. Rodzi się zatem pytanie, jak mają one uzyskać pakiet wyborczy. Podobnie sprawa ma się z osobami, które posiadają inny adres do doręczeń, a inny – zamieszkania lub zameldowania.

Teoretycznie powinny one dopisać się – najpóźniej w dniu wejścia w życie specustawy – do spisu wyborców na terenie danej gminy. Wpis taki – jak wynika z art. 4 specustawy – następuje na wniosek zainteresowanego. Jednakże specustawa nie określa formy wniesienia wniosku (czy ma być on ustny, czy pisemny), jak i procedury jego rozpatrzenia. Zgodnie z art. 19 ust. 1 specustawy należy zatem zastosować ustawę z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks wyborczy (Dz.U. 2011 nr 21 poz. 112 ze zm. – zwana dalej: Kodeks wyborczy), która w art. 28 § 1 stanowi, iż wyborca może dopisać się do spisu na pisemny wniosek najpóźniej w 5 dniu przed wyborami. Biorąc pod uwagę te dwie regulacje, należałoby uznać, iż art. 4 specustawy stanowi *leges speciales* do art. 28 § 1 Kodeksu wyborczego, umożliwiając wyborcy dopisanie się do spisu wyborców w terminie późniejszym, niż 5 dni przed zarządzonym dniem wyborów. Jednakże zważyć trzeba, iż takie uregulowanie problematyki dopisania się do spisu wyborców może doprowadzić do poważnego chaosu organizacyjnego. Jeżeli bowiem specustawa wyjedzie w życie na 3-4 dni przed wyborami i wtedy wyborcy będą dopisywać się do spisów, to rodzi się niebezpieczeństwo, że nie zostaną w nich uwzględnieni (ponieważ spisy te muszą być przekazane operatorowi wyznaczonemu). Taki stan rzeczy jest absolutnie nie do przyjęcia, ponieważ godzi w zasadę powszechności wyborów prezydenckich, przewidzianej w art. 127 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.).

Reasumując, stwierdzić należy, iż z powodu braku minimalnych, ustawowych wytycznych, co do sposobu doręczeń pakietów wyborczych oraz projektu rozporządzenia w tej sprawie budzi on wiele poważnych wątpliwości. Zarazem nieprecyzyjne regulacje dotyczące procedury dopisywania się wyborców do spisów mogą spowodować, że nie wszyscy wyborcy zostaną w nich uwzględnieni, a co za tym idzie, że dojdzie do uchybienia zasady powszechności wyborów na urząd Prezydenta RP.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się z następującymi pytaniami:

1) Czy (i jeśli tak, to w jaki sposób) oznaczone będą pakiety wyborcze, doręczane wyborcom? Czy na kopercie do doręczeń widnieć będzie imię i nazwisko odbiorcy, czy też nie?

2) W jaki sposób doręczane będą pakiety wyborcze? Osobiście (za pokwitowaniem)? Czy też jedynie poprzez wrzucenie pakietu do skrzynki pocztowej? W jaki sposób będą zabezpieczone pakiety przed dostępem do nich przez nieuprawnione osoby?

3) Czy - jeśli pracownik operatora wyznaczonego nie zastanie odbiorcy pakietu pod wskazanym adresem - pakiet wyborczy ma podlegać procedurze awizowania?

4) W jaki sposób osoby, które nie posiadają adresu do doręczeń, albo posiadają adres do doręczeń inny, niż adres zamieszkania, mają dopisać się do spisu wyborców w danej gminie? Jakie są gwarancje uwzględnienia ich wniosku, jeśli zostanie on złożony z dniem wejścia w życie specustawy?

Jarosław Rzepa

Posel na Sejm RP,

IX kadencji